

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-65

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Heinonen, Hanna			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Kohti syvempää ymmärrystä sosiaalityössä : sosiaalityöntekijät tutkivaa ja arvioivaa työtettä paikantamassa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö			
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö		Aika-Datum-Month and year 2007-02-21	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 125 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen kohteena ovat sosiaalityöntekijöiden antamat sisällöt tutkivalle ja arvioivalle työotteelle sekä ne toiminnan orientaatiot, jotka sosiaalityöntekijöiden käsitysten mukaan jäsentävät tutkivaa ja arvioivaa työtettä.</p> <p>Tutkiva ja arvioiva työote sosiaalityössä on toimintaa, jossa sosiaalityöntekijät tutkivat ja arvioivat omaa sosiaalityön prosessia, vuorovaikutussuhteitaan sekä työympäristöään hyödyntäen teoreettista tietoa. Tutkiva työote sosiaalityössä on kehittämistyön väline, jonka avulla sosiaalityöntekijät tutkivat systemaattisesti omaa työtään ja työympäristöään hyödyntäen oman alansa teoreettista tietoa. Arvioiva työote puolestaan on paikallista, rajallisin resurssein toteutettua toimintaa, jossa arvioidaan systemaattisesti käytetyin menetelmin ja välinein asiakkaan elämässä tapahtuneita muutoksia ja sosiaalityön vaikuttavuutta.</p> <p>Tutkimusaineistona ovat pääkaupunkiseudulla toimivien viiden sosiaalityöntekijöiden työyhteisön fokusryhmähaastattelut. Työyhteisöt edustivat sosiaalityön eri sisältöalueita. Viiteen eri fokusryhmähaastatteluihin osallistui yhteensä 33 sosiaalityöntekijää. Aineiston analyysin väljänä metodisena kehyksenä toimi sisällönanalyysi.</p> <p>Ensimmäisenä tutkimuskysymyksenä on se, millaisia sisältöjä sosiaalityöntekijät antavat tutkivalle ja arvioivalle työotteelle. Sosiaalityöntekijät tuottivat kuusi sisällöllistä jäsenystä tutkivalle ja arvioivalle työotteelle: arviointi, tutkimus, reflektio, kehittäminen, yhteisöllisyys ja vaikuttaminen.</p> <p>Toisena tutkimuskysymyksenä tarkastellaan sosiaalityöntekijöiden motivoitumista tutkivan ja arvioivan työotteen toimintoihin. Tutkivan ja arvioivan työotteen toiminnan orientaatiot muotoutuivat sen mukaan, mikä motivoi sosiaalityöntekijöitä tutkivaan ja arvioivaan työotteeseen. Toiminnan orientaatiot nimettiin tutkimuksellisen vuorovaikutustyön malliksi, Waris-kehittämisen malliksi, sankarivaikuttamisen malliksi sekä arviointiosallisuuden malliksi. Sisällöllisten jäsenysten suhdetta toiminnan orientaatioihin tarkasteltiin sen mukaan, millaisena ja kenen kanssa tehtynä toimintana erilaiset tutkivalle ja arvioivalle työotteelle annetut sisällöt oli sosiaalityöntekijöiden mielestä mahdollista ja motivoivaa toteuttaa.</p> <p>Sosiaalityöntekijät kokevat nykyisen työn organisoimnin tukevan perinteistä yksin tekemisen kulttuuria, vaikka toiveena on yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä työyhteisön sisällä että kumppanuuden vahvistaminen asiakkaiden kanssa. Arvioiva työote ei näyttäydä sosiaalityöntekijöille kausaalisuhteiden paikantamisena tai työn vaikuttavuuden arviointina, vaan kehittämisarviointina tai prosessiarviointina. Arviointiin motivoitutaan niissä tilanteissa, joissa sitä on mahdollista toteuttaa yhdessä koko työyhteisön kanssa. Tutkimus näyttyy erityisesti sosiaalityöntekijän ja asiakkaan välisen vuorovaikutustyön tutkimuksena. Reflektio toimii sosiaalityöntekijöiden käsitysten mukaan sekä tutkimusta että arviointia edeltävänä toimintana. Sosiaalityön vaikuttamistyöhön kaivataan lisää mahdollisuuksia. Tällä hetkellä vaikuttamistyö on lähinnä yksittäisten sosiaalityöntekijöiden toteuttamaa.</p> <p>Tutkimuksen tuottamat sisällölliset jäsennykset ja toiminnan orientaatioiden tarkastelut tuovat sosiaalityön kehittämistyöhön jäsennyksiä, jotka auttavat tukemaan asiakastyössä toimivia sosiaalityöntekijöitä kehittämistyössä. Kehittämistyö on sosiaalityön käytäntötutkimusta täydentävää toimintaa ja antaa sosiaalityöntekijöille näin ollen tärkeän mahdollisuuden osallistua sosiaalityön teoreettisen tietoperustan vahvistamiseen.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>työarviointi sosiaalityö työtavat työmenetelmät kehittäminen käytäntö käytännöt työympäristö vaikuttavuus - sosiaalityö yhteisöllisyys vaikuttaminen</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			